

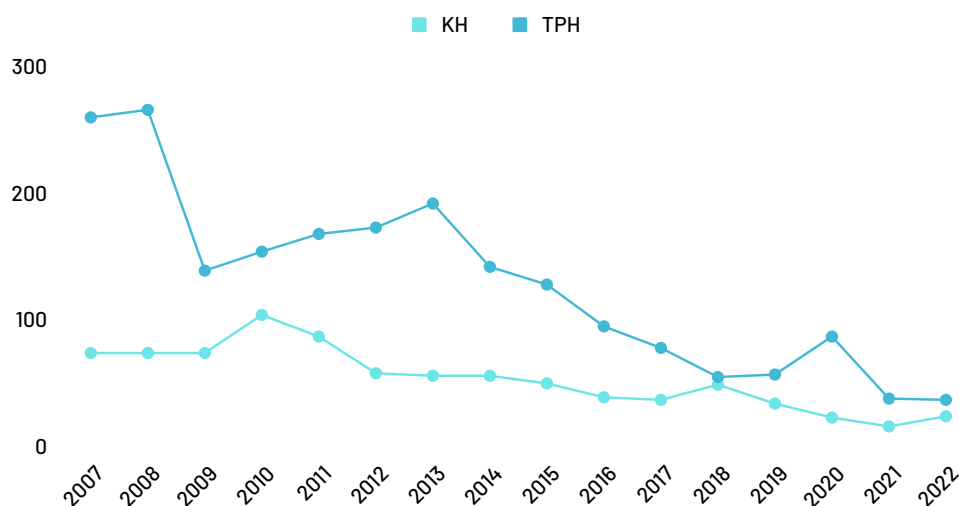
Kutsehaigestumine ja tööst põhjustatud haigestumine 2022. aastal

SISSEJUHATUS

Töoga seotud haigus on kutsehaigus (edaspidi KH) või tööst põhjustatud haigus (edaspidi TPH). KH on haigus, mille on põhjustanud kutsehaiguste loetelus nimetatud töökeskkonna ohutegur või töö laad. TPH on töökeskkonna ohuteguri põhjustatud haigus, mida ei loeta KH-ks. KH ja TPH diagnoosib töötervishoiuarst.

Käesolevas lühiülevaates on ära toodud KH ja TPH esinemise sagedus ning üldine statistika 2022. aasta juhtumite kohta.

Töötervishoiuarstid registreerisid 2022. aastal 24 uut KH juhtu ning 38 uut TPH juhtu. Võrreldes 2022. aastaga on juhtude arv 7 võrra kasvanud. (Joonis 1)

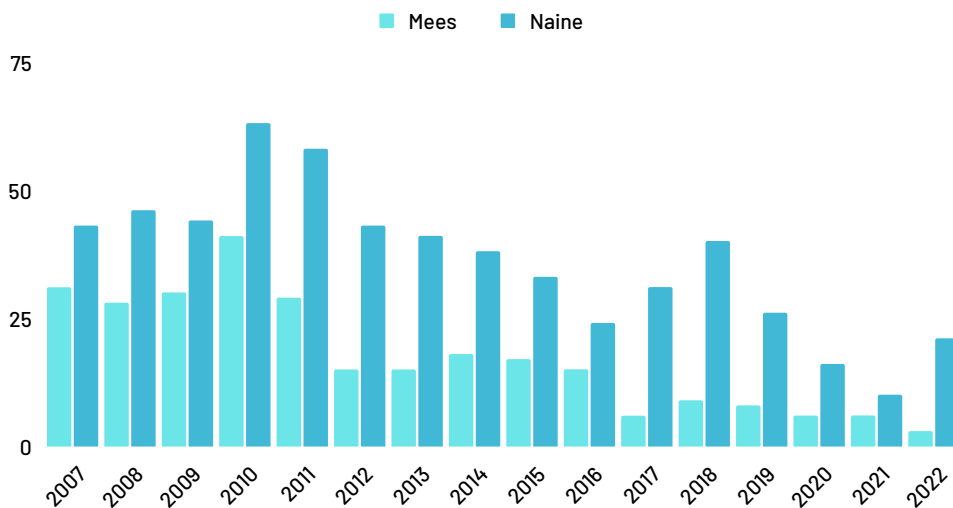

Joonis 1. Registreeritud KH ja TPH juhud aastatel 2007–2022

KUTSEHAIGESTUMINE

Töötervishoiuarst teeb kindlaks töötaja tervises seisundi ning kogub andmed töötaja praeguste ja varasemate tööolude ning töö laadi kohta.

2022. aastal diagnoositi KH kokku kolmel mehel ja 21 naisel. Ka läbi aastate on rohkem KH-sid registreeritud naistel. (Joonis 2)

Joonis 2. Naiste ja meeste jagunemine KH löikes aastatel 2007-2022

Enim kutsehaigestumistest diagnoositi vanuses 60-64. Levinuimaks tööstaažiks 15-19 aastat. Kahel juhul kujunes KHK välja esimesel töötamise aastal. (Tabel 1)

Tabel 1. 2022 KPH diagnoosi saanud vanuserühmade ja tööstaaži ärgi

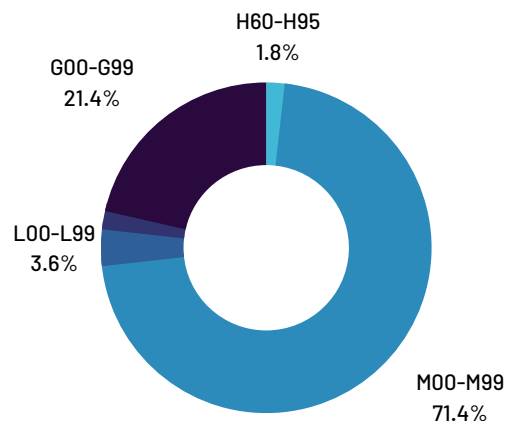
Vanus/Staaž	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30+
40-44			1	1			
45-49	1	1	1	1			
50-54		1		4	1		
55-59			1	1	1		1
60+	1			1		1	5

Kõige rohkem põhjustas KH-d põllumajanduse, metsanduse ja kalapüügi tegevusalal töötamine ning ametialade lõikes diagnoositi KH enim teenindus- ja müügitöötajatel (Tabel 2).

Tabel 2. Tegevusalad, millel töötamine põhjustas 2022. aastal KH ning ametialad, kus KH-d diagnoositi

Tegevusala nimetus	Juhte	Ametiala nimetus	Juhte
Põllumajandus, metsandus ja kalapüük	6	Teenindus- ja müügitöötajad	7
Töötlev tööstus	5	Ametiala teadmata	6
Muud teenindavad tegevused	4	Lihttöölised	5
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	3	Oskus- ja käsitöölised	4
Haridus	2	Põllumajanduse, metsanduse, kalanduse ja jahinduse oskustöölised	1
Majutus ja toitlustus	2	Tehnikud ja keskastme spetsialistid	1
Finants- ja kindlustustegevus	1		
Ehitus	1		

Kõige enam diagnoositi KH-dest lihasluukonna ja sidekoehaiguseid (M00-M99), järgnesid närvisüsteemahaigused (G00-G99), naha- ja nahaaluskoe haigused (L00-L99), kõrva- ja nibujätkehaigused (H60-H95) ning terviseseisundit mõjustavad tegurid ja kontaktid tervise teenistusega (Z00-Z99) (Joonis 3).

Joonis 3. Diagnoositud KH-de jagunemine aastal 2022

Lihasluukonna ja sidehaigused olid iseloomulikud liht- ja oskustöölisele, vastavalt 35% ja 29% haigestumistest. 45% närvisüsteemahaigustest diagnoositi teenindus- ja müügitöötajatel.

Töötervishoiuarstide poolt diagnoositi 24 inimesel kokku 56 haigust/seisundit, mis tähendab, et ühel haigestunud on enamasti mitu KH diagnoosi (Tabel 3).

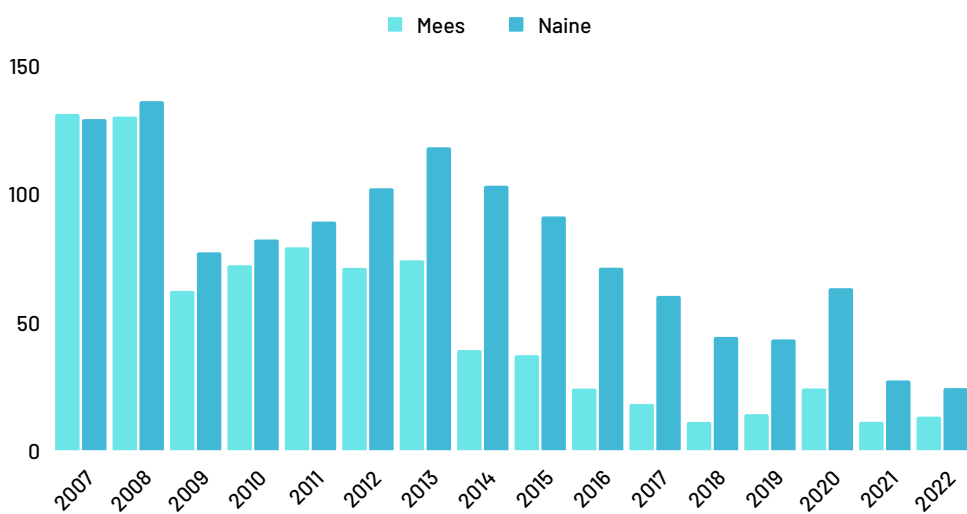
Tabel 3. KH diagnoosid 2022. aastal

Diagnoos	RHK-10 kood	Diagnooside arv
Lihaskonna ja sidekoehaigused	M00-M99	40
Rakenduse, ülepingutuse ja survega seotud pehmete kudede muud haigusseisundid	M70.8	12
Küünarliigese keskmine põndapealise põletik	M77.0	11
Liigesevalu	M25.5	4
Õlaliigese rotaatormanseti kahjustus	M77.0	4
Parema randme ligamentide kahjustus	M24.2	3
Muud sünoviaalkessa- ja kõõlusepõletikud	M65.8	2
Kakspealihase kõõlusepõletik e tendiniit	M75.2	1
Muud õlakahjustused	M75.8	1
Nimmevalu e. dorsalgia	M54.5	1
Õla limapauna põletik (bursiit)	M75.5	1
Närvisüsteemihäigused	G00-G99	12
Karpaalkanali sündroom	G56.0	10
Kubitaalkanali sündroom	G56.2	1
Sensoorne polüneuropaatia	G62.8	1
Naha- ja nahaaluskoe haigused	L00-L99	2
Muude kemikaalide põhjustatud allergiline kontaktdermatiit	L23.5	2
Kõrva- ja nibujätkehaigused	H60-H95	1
Müratekkene kuulmisnõrkus	H83.3	1
Tervise seisundit mõjustavad tegurid ja kontaktid terviseteenistusega	Z00-Z99	1
Kutsetööga seotud vibratsiooni toime	Z57.7	1

Lihaskonna- ja sidekoehaigustest diagnoositi enim rakenduse, ülepingutuse ja survega seotud pehmete kudede haigusseisundeid ning närvisüsteemihäigustest karpaaltunneli sündroomi.

TÖÖST PÕHJUSTATUD HAIGESTUMINE

2022. aastal diagnoositi TPH kokku 13 mehel ja 24 naisel. Ka läbi aastate on rohkem TPH-sid registreeritud naistel. (Joonis 4)

Joonis 4. Naiste ja meeste jagunemine TPH lõikes aastatel 2007-2022

Enim tööst põhjustatud haigestumisi diagnoositi vanuses 50-59 staažiga 15-19. Kahel juhul kujunes TPH välja esimesel töötamise aastal. (Tabel 4)

Tabel 4. 2022 TPH diagnoosi saanud vanuserühmade ja tööstaaži järgi

Vanus/Staaž	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30+
30-34		2					
35-39	2	2					
40-44	1			1			
45-49	1		1		1	2	1
50-54				3	1	2	
55-59			1	3	1	2	1
60+	1	1	2	2		1	2

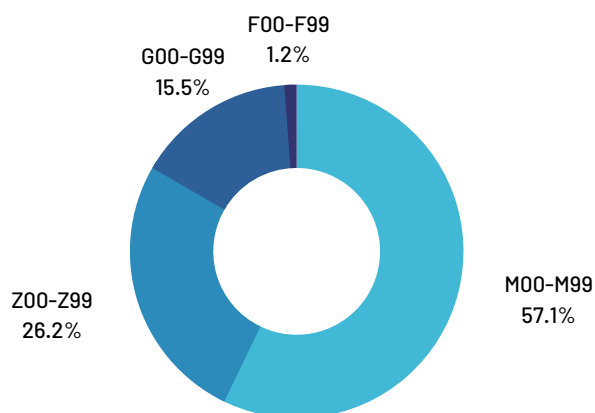
Kõige rohkem põhjustas TPH-d töötleva tööstuste tegevusalal töötamine ning ametialade lõikes diagnoositi TPH enim oskus- ja käsitöölistel (Tabel 5).

Tabel 5. Tegevusalad, millel töötamine põhjustas 2022. aastal TPH ning ametialad, kus TPH-d diagnoositi

Tegevusala nimetus	Juhte	Ametiala nimetus	Juhte
Töötlev tööstus	16	Ametiala teadmata	12
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	6	Seadme- ja masinaoperaatorid ning koostajad	7
Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	5	Teenindus- ja müügitöötajad	6
Majutus ja toitlustus	2	Lihttöölised	5
Ehitus	1	Oskus- ja käsitöölised	5
Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine	1	Põllumajanduse, metsanduse, kalanduse ja jahinduse oskustöölised	2
Haridus	1		
Kinnisvaraalane tegevus	1		
Kunst, meelelahutus ja vaba aeg	1		
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	1		
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	1		
Veondus ja laondus	1		

Kõige enam diagnoositi TPH-dest lihasluukonna ja sidekoehaiguseid (M00-M99), järgnesid terviseseisundit mõjustavad tegurid ja kontaktid tervisteenistusega (Z00-Z99), närvisüsteemahaigused (G00-G99), ning psüühika- ja käitumishäired (F00-F99) (Joonis 5).

Valdavalt jaotusid haigustüübid ametialade vahel võrdselt. Erandiks olid oskustöölised, kelle seas ei diagnoositud ühtegi närvisüsteemihäigust (teistel ametialadel oli närvisüsteemihäiguste levimus >50%).

Joonis 5. Diagnoositud TPH-de jagunemine aastal 2022

Töötervishoiuarstide poolt diagnoositi 37 inimesel kokku 84 haigust/seisundit, mis tähendab, et ühel haigestunud on enamasti mitu TPH diagnoosi (Tabel 6).

Tabel 6. TPH diagnoosid 2022. aastal

Diagnoos	RHK-10 kood	Diagnooside arv
Lihaskonna ja sidekoehaigused	M00-M99	49
Liigesevalu	M25.5	16
Rakenduse, ülepingutuse ja survega seotud pehmete kudede muud haigusseisundid	M70.8	12
Küünarliigese külgmine põndapealisepõletik	M77.1	7
Õlaliigese rotaatormanseti kahjustus	M75.1	7
Ganglion	M67.4	1
Muud sünoviaalkesta- ja kõõlusetupepõletikud	M65.8	1
Parema randme ligamentide kahjustus	M24.2	1
limapauna põletik (bursiit)	M75.5	1
Tervise seisundit mõjustavad tegurid ja kontaktid tervise teenistusega	Z00-Z99	22
Töoga seotud muu füüsiline ja vaimne pinget	Z56.6	22
Närvisüsteemihaigused	G00-G99	13
Karpaalkanali sündroom	G56.0	12
Kubitaalkanali sündroom	G56.2	1
Psüühika- ja käitumishäired	F00-F99	1
Posttraumaatiline stresshäire	F43.1	1

Lihaskonna- ja sidekoehaigustest diagnoositi enim rakenduse, ülepingutuse ja survega seotud pehmete kudede haigusseisundeid ning tervise seisundit mõjustavatest teguritest ja kontaktidest tervise teenistusega töoga seotud muud füüsilist ja vaimset pinget.